

D ů v o d y:

Zmateční stížnost uplatňuje důvod zmatečnosti čís. 9 a) Šu 281 tr. ř. Dovojuje, že v jednání obžalovaného, o němž rozsudek zjišťuje, že prodal kolo, koupené na splátky s výhradou prodatelova vlastnictví, ještě před úplným zaplacením kupní ceny, nelze shledávati skutkovou podstatu zpronevěry dle Šu 183 tr. zák., poněvadž obžalovaný zajistil vlastníku kola řádné zaplacení splátek zárukou Gustava F-a a později své matky Marie Z-ové. Tím byl prý soukromý účastník zabezpečen před jakoukoliv škodou a také skutečně žádné škody neutrpěl. Chybí prý zde tudíž podstatná známka zpronevěry — způsobení majetkové škody svěřiteli. Avšak stížnost není odůvodněna. Ke skutkové podstatě zločinu zpronevěry dle Šu 183 tr. zák. se vyhledává ve směru objektivním, aby pachatel si přivlastnil nebo zadržel věc svěřenou, a po stránce subjektivní, by toto zadržetí nebo přivlastnění bylo úmyslné, vědomé. Naproti tomu se nežádá (na rozdíl od zločinu podvodu dle Šu 197 tr. zák.), aby pachatel měl úmysl způsobiti svěřiteli věci škodu nebo dokonce, by z jednání pachatelova škoda skutečně vzešla. V tomto případě jest zjištěno a stížnost sama nepopírá, že obžalovaný nakládal bezprávně a proti vůli oprávněného věci svěřenou, t. j. kolem, jež mu bylo prodáno s výhradou vlastnictví až do úplného zaplacení kupní ceny, tím, že kolo prodal dříve, než je úplně zaplatil a jeho vlastnictví nabyt. Zciziv takto vědomě věc cizí, jemu svěřenou, v hodnotě přes 200 Kč, naplnil obžalovaný objektivní i subjektivní skutkovou podstatu zločinu zpronevěry. Záruka, kterou obžalovaný zjednal vlastníku kola, zabezpečovala svěřiteli pouze nárok na náhradu škody, kterou by byl utrpěl v případě nezaplacení kupní ceny, nevylučovala však nikterak trestné činnosti obžalovaného, záležející v přivlastnění si cizí věci svěřené. Ani pro otázku subjektivní viny a otázku beztrestnosti z důvodu účinné lítosti dle Šu 187 tr. zák. nemohla míti záruka významu, protože ke skutkové podstatě zločinu dle Šu 183 tr. zák. se nevyhledává, jak již bylo řečeno, úmysl, způsobiti škodu, nýbrž pouze úmyslné (vědomé) přivlastnění si věci svěřené, jež zde rozsudek zjišťuje. Pokud jde o § 187 tr. zák., dlužno zdůrazniti, že pouhé ručení třetí osoby za cizí dluh, zabezpečuje sice v příznivém případě — je-li rukojmí solventní — b u d o u c í náhradu škody, kdežto v tomto případě jest zjištěno, že škoda byla nahrazena teprve p o p o d á n í trestního oznámení. Nelze také přehlédnouti, že dobrodiní beztrestnosti dle Šu 17 tr. zák. předpokládá, že byla škoda nahrazena pachatelem a že tudíž nestačí náhrada se strany osoby třetí.

Čís. 1288.

Výtka úřednímu orgánu, že nezná svých povinností, spadá pod ustanovení Šu 312 tr. zák.

(Rozh. ze dne 8. října 1923, Kr I 593/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v České

Lípě ze dne 8. března 1922, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem dle §u 81 tr. zák. a přestupkem dle §u 312 tr. zák., a uznal v otázce, o niž tu jde, v

d ů v o d e h :

Výroku, odsuzujícímu stěžovatele pro přestupek §u 312 tr. zák., vytýká stížnost, dovolávajíc se důvodu zmatečnosti dle §u 281 čís. 9 a) tr. ř., že vyjádření se stěžovatelovo: »Ich kenne die Gesetze besser, wie die ganze Finanzwache, dass ich beim Zollamte halten muss, steht nirgends geschrieben« pokládal neprávem za urážku; jedná se prý pouze o neslušnost, která nespadá pod skutkovou podstatu §u 312 tr. zák. Lze sice přisvědčiti, že pro odsouzení dle §u 312 tr. zák. nestačí pouhé neslušné a nezdvořilé jednání vůči osobě veřejné služby, avšak o takovém jednání nemůže býti v tomto případě řeči. Projev stěžovatelův dosáhl již stupně ústní urážky, obsahujet' zřejmě výčitku, že finanční orgán nezná svých povinností, čímž vážnost jeho veřejné služby může býti snižována. Výčitku takovou právem tedy shledal soud urážlivou pro veřejnou funkci orgánů finančních a není proto výrok odsuzující pro přestupek §u 312 tr. zák. nezákonným.

Čís. 1289.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).
Řetězový obchod lze spáchat i ojedinělou činností nepatrného rozsahu.

(Rozh. ze dne 8. října 1923, Kr I 630/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku lichevního soudu při zemském trestním soudě v Praze ze dne 2. března 1922, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem §u 11 čís. 4 zákona ze dne 17. října 1919 čís. 568 sb. z. a n.

D ů v o d y :

Vývodům, jimiž zmateční stížnost, dovolávajíc se zmatečného důvodu čís. 9 písm. a) §u 281 tr. ř., dokazuje, že činností stěžovatelovou podstata řetězového obchodu opodstatněna není, nelze přisvědčiti. Zákon o válečné lichvě chrání netoliko veškeré spotřebitelstvo jako celek, nýbrž i jednotlivé spotřebitele. Dle smyslu a účelu zákona stačí proto, že zbytečné zdražení nebo zdržení zboží, kterému zákon čelí zákazem řetězového obchodu, poškozujee neb ohrožuje pouze zájmy jednotlivce, protože činnost pachatelova obmezuje se na ojedinělý případ obchodování a na množství zboží, nepřevyšující bezprostřední potřebu jednotlivého spotřebitele. Tomuto výkladu zákona není na závadu doslov §u 11 čís. 4; volba slov »s předměty potřeby« odpovídá pokračovacímu tvaru slovesa »provozuje«; pokračovacího tvaru slovesa pak užívá zákon i na jiných místech, kde nepochybně a nesporně skutková podstata činu trestného naplňuje se již ojedinělým činem (§ 2: zatajuje, § 6: požaduje,